



ÅLESUND KOMMUNE  
Postboks 1521  
6025 ÅLESUND  
Att: Sol Berntsen Slinning

Saksbehandler, innvalgstelefon  
Guro Gjenstad, 71 25 84 29

## Bingsa avfallsdeponi - inspeksjonsrapport 2023.020.I.SFMR

Denne rapporten handler om resultatet fra en inspeksjon gjennomført 19. september 2023 ved Bingsa avfallsdeponi. Rapporten regnes som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Disse personene var til stede under inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Øystein Solevåg

Kjetil Hagen

Natalie Østrem

Kjell Arne Olsen

Daniel Flåte Dahl (til stede under deler av inspeksjonen)

Fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal:

Guro Gjenstad

Gunnhild Austvoll

Statsforvalteren i Møre og Romsdal avdekket 7 avvik under inspeksjonen.

Avvikene gjelder:

1. Deponiet har ikke tilfredsstillende rensing av sigevannet
2. Det mangler en risikovurdering for deponiet med tilhørende aktiviteter
3. Deponiets påvirkningsområde er ikke fastslått, og oversikten over ledningsnett og utslippspunktet er mangelfull
4. Internkontrollen er mangelfull
5. Deponiet er ikke tilstrekkelig sikret
6. Deponiområdet er preget av forsøpling

Avvikene er nærmere beskrevet i punkt 3 i rapporten. Vi regner avvik 1 og avvik 2 som alvorlige.

Ålesund kommune må før 1. januar 2024 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet, eventuelt en detaljert og datert handlingsplan som viser når dette vil bli gjort.

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)  
fagleiar - forureining

Guro Gjenstad  
senioringeniør

*Dokumentet er elektronisk godkjent*



**Kopi til:**

**BINGSA GJENVINNING AS**

**Alvikvegen 194**

**6019**

**ÅLESUND**



## 1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Navn: Ålesund kommune	Anleggsnummer: 1507.0090.01
Bedriftsnr. for underenheten: Ukjent	Eies av (organisasjonsnr.): 920415288
Kommune: Ålesund	Anleggsaktivitet:
Kontrollnummer: 2023.020.I.SFMR	
Tillatelse gitt: 30.07.2010	Tillatelse sist oppdatert: 03.01.2018

## 2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av tillatelse til drift av deponi overholdes. Inspeksjonen var en del av en landsdekkende tilsynsaksjon med aktive avfallsdeponier.

### Tema for inspeksjonen var:

- Utslipp til vann
- Mottakskontroll
- Internkontroll
- Risikovurdering

Rapporten dreier seg om avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig vurdering av tilstanden til virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

## 3. Avvik

Avvik defineres som manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Statsforvalteren fant følgende avvik under inspeksjonen:

### **Avvik 1**

Deponiet har ikke tilfredsstillende rensing av sigevannet. Dette avviket er alvorlig.

### **Avvik fra:**

Vilkår 3.5 og 9.2 i tillatelsen

### **Kommentarer:**

Tillatelsen krever at sigevannet skal gjennomgå rensing som effektivt holder tilbake partikler. Mange av miljøgiftene som finnes i sigevann, er bundet til partikler, og utslipp av partikler bidrar derfor til utslipp av miljøgifter. Det er også et krav om dokumentasjon på effekten av lokalt renseanlegg og at det skal være et eget program for å overvåke renseprosessen.

Sigevannet blir ledet til et basseng sammen med andre vannstrømmer som bl.a. overvann, spylevann fra andre avfallsaktiviteter og slokkevann ved branntilløp. I bassenget blir en del partikler sedimentert. Det foregår ingen annen form for rensing av sigevannet enn sedimentering før vannet



blir ledet ut i Ellingsøyfjorden. Det blir tatt prøver av vannet etter at det har passert bassenget. Så lenge det ikke er gjort analyser av vannet før det når bassenget, er den eventuelle effekten av sigevannets opphold i bassenget ukjent. Analyser som er gjort på vannet som blir sluppet ut, har vist svært høy konsentrasjon av partikler. Det slippes ut omtrent 70 000 m<sup>3</sup> vann i året. I 2022 inneholdt dette omtrent 15 tonn suspendert stoff (partikler). Under inspeksjonen ble det opplyst at det årlig blir samlet opp omtrent 300-400 kg i bassenget. Dersom vi legger disse tallene til grunn, er det bare 2-3 % av partiklene blir fjernet før utslipp. Vi viser også til vår tilbakemelding på egenkontrollrapporter for perioden 2019-2022. Der omtalte vi at både konsentrasjon og årlig mengde partikler i utslippet har vært økende i perioden. Flere forurensende komponenter har i den samme perioden ligget over terskelverdiene.

### **Avvik 2**

Det mangler en risikovurdering for deponiet med tilhørende aktiviteter. Dette avviket er alvorlig.

#### **Avvik fra:**

Vilkår 2.8 og 8.1 i tillatelsen  
Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nummer 6

#### **Kommentarer:**

Interkontrollforskriften sier at virksomheten skal kartlegge farer og problemer og ut fra dette vurdere risiko og utarbeide planer for å redusere risikoforholdene. Tillatelsen har som vilkår at det skal gjennomføres en miljørisikoanalyse av all aktivitet knyttet til deponiet. Innehaver av tillatelsen skal også ha oversikt over de miljøressursene som kan bli berørt av akutt forurensning. Det skal gjøres vurderinger av hvordan mulige effekter av klimaendringer vil virke inn på deponiet.

På inspeksjonsdagen ble det presentert en risikovurdering som er under utarbeidelse. Siste lagring av dokumentet var i november 2022. Dokumentet lå ennå som et arbeidsdokument og har ikke fått intern godkjenning. Vurderingen var ikke spesifikk for deponiet og omfattet langt fra alle farer og problemer med alle aktiviteter som gjelder deponiet. Klimaendringer som er ventet å gi mer nedbør og høyere nedbørintensitet, var ikke inkludert i vurderingene. De omfattet heller ikke en del faktiske forhold som f.eks. bruk av deponiet til mellomlagring av avfall og plassering av en dam på deponiet, se også avvik 5.

### **Avvik 3**

Deponiets påvirkningsområde er ikke fastslått, og oversikten over ledningsnett og utslippspunktet er mangelfull.

#### **Avvik fra:**

Vilkår 3.4, 3.5 og 9.2 i tillatelsen, jf. avfallsforskriften kap. 9 vedlegg I punkt 2

#### **Kommentarer:**

Tillatelsen krever at overvåkingsprogrammet skal verifisere avgrensningen av deponiets påvirkningsområde. Dette betyr at man må vite hvilke områder i omgivelsene rundt selve deponiet som eventuelt er påvirket av komponenter som har lekket ut.

Både tillatelsen og forskriften krever at det skal være kontroll med innsig og inntrenging av nedbør, grunn- og overflatevann. Rent overflatevann skal ikke bli tilført sigevannsnettet, mens sigevann skal



samles opp og renses før utslipp i fjorden. Virksomhetens overvåkingsprogram skal være tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp til omgivelsene. Utslipet skal føres til Ellingsøyfjorden på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig.

Det blir tatt prøver av to grunnvannsbrønner nedstrøms for deponiet. Begge disse er påvirket av utslipp fra deponiet. Størrelsen av området som er påvirket av deponiet, er ikke kjent.

Det pågår en kartlegging av virksomhetens ledningsnett. Kartleggingen er ennå ikke fullstendig, og det er avdekt at enkelte rør har skader som gir lekkasje. I bassenget for sigevann blir det, som nevnt i avvik 1, tilført overvann, slokkevann og spylevann fra ulike steder i avfallsanlegget. Det blir tatt prøver av overvann fra en kum som er antatt å være den der vannet er mest påvirket av vann fra avfallsanlegget. Det ble opplyst at utslippspunktet skal være på 35 meters dyp i fjorden, men plasseringen av utslippspunktet er ikke verifisert. Det er ikke kjent om utslippsledningen er neddykket eller om den ligger på fjordbunnen.

#### **Avvik 4**

Interkontrollen er mangelfull.

#### **Avvik fra:**

Vilkår 2.4 i tillatelsen, jf. internkontrollforskriften § 3

#### **Kommentarer:**

Tillatelsen krever at det skal være etablert internkontroll etter internkontrollforskriften og at denne skal være oppdatert. Forskriften sier at virksomheten skal ha systematiske tiltak som sikrer at aktivitetene blir planlagt og utført i samsvar med aktuelle krav.

Under inspeksjonen kom det fram at de interne rutinene for prøvetaking av utslipp til vann og kontroll av hvert hundrede lass som kommer til deponiet, ikke sikrer at disse funksjonene blir utført når nøkkelpersonell er fraværende. Det er ikke sørget for at tillatelsens krav om kontinuerlig måling av sigevannsmengde, er oppfylt.

#### **Avvik 5**

Deponiet er ikke tilstrekkelig sikret.

#### **Avvik fra:**

Vilkår 2.8, 3.2 og 3.4 i tillatelsen

Avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II punkt 2.3.3

#### **Kommentarer:**

Tillatelsen krever at deponiet skal være sikret mot adgang for uvedkommende. Det skal være kontroll med innsig av vann i deponiet, og minst mulig sigevann skal dannes. Asbestavfall skal tildekkes daglig.

Deponiet er ikke tilstrekkelig inngjerdet slik at uvedkommende hindres i å ta seg inn.

På inspeksjonsdagen var deler av deponiet brukt til mellomlagring av ulike avfallsfraksjoner som skal sendes ut igjen fra området. Dette gjaldt tau, nøter og store mengder rundballer som inneholdt restavfall. Mange av ballene var utette, og lagring av avfallet fører til at deponiet blir tilført



forurensning via avrenning. Det var laget en forsenking i overflaten der det blir tippet avvannede masser fra sandfang. Regnvann hadde gjort denne til en stor dam. Massene blir dermed tilført nytt vann, og vann fra dammen vil sige ned i deponiet. På dammens overflate fløt det betydelige mengder med mikroplast i form av EPS-kuler, se også avvik 6.

Vi fikk opplyst at asbestavfall blir dekt til en gang i uka eller oftere. Det er dermed ingen rutine for å tildekke daglig.

Vegen som går langs ytterkanten av deponiet, er bygd opp med bl.a. tegl- og betongavfall, og det er planer om å heve vegen med omtrent en meter til. Avfallet som er brukt som underlag for veien, er ikke sikret mot utlekking. Det er ingen sidetetting langs veien som har avrenning til grøfta som går i ytterkanten av deponiet og som er ment å avskjære overvann. Vi fikk opplyst at vannet som går i denne grøfta, blir ledet utenom bassenget for sigevann.

### **Avvik 6**

Deponiområdet er preget av forsøpling.

#### **Avvik fra:**

Vilkår 2.8 i tillatelsen

#### **Kommentarer:**

Tillatelsen krever at flygeavfall skal begrenses mest mulig, blant annet ved oppsetting av gjerde eller fangnett med tilstrekkelig høyde. Dersom det er nødvendig, skal det sørges for opprydding i berørte områder.

Det er oppført gjerde i deler av området rundt deponiet, men det er områder der gjerdene stopper før de fortsetter igjen et stykke unna. Grøftene i området var preget av avfallsrester bl.a. i form av plast. På et område av deponiet var det lagt betong med EPS-rester, og EPS på avveie kunne observeres i store deler av deponiområdet og ellers i avfallsanlegget. Bassenget for sigevann er inngjerdet, og på inspeksjonsdagen var det betydelige mengder flygeavfall bak gjerdet. Langs veien som går på deponiet, var det plassert ut flere avfallsdunker som var tiltenkt flygeavfall, men disse var veltet eller åpne og fulle av vann og dermed ikke i bruk til formålet. Vi fikk opplyst at det blir gjennomført ryddedugnader med hjelp fra eksterne krefter 4-5 ganger i året. Det så ikke ut til at det hadde vært gjennomført rydding på lang tid i området ved bassenget for sigevann. Bedre gjennomførte tiltak mot avfall på avveie vil kunne redusere behovet for dugnader.

## **4. Andre forhold**

Andre forhold omfatter saker som kom fram under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan det også være kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

Andre forhold ved Bingsa deponi som Statsforvalteren vil omtale:

Tillatelsen til drift av deponi er gitt til enheten Renovasjon i Ålesund kommune. Den enheten eksisterer ikke lenger. Vi har kontaktet Ålesund kommune for å få informasjon om korrekt innehaver av tillatelsen og korrekt informasjon om hvilken eiendom tillatelsen skal gjelde for. Når vi får tilbakemelding på henvendelsen, vil vi endre tillatelsen slik at den inneholder korrekt informasjon.



Ålesund kommune var varslet om inspeksjonen, men deltok ikke.

## 5. Oppfølging etter inspeksjonen

Ålesund kommune har plikt å rette opp de avvikene som er beskrevet i denne rapporten så snart som mulig. For at Statsforvalteren i Møre og Romsdal skal kunne avslutte saken, må kommunen før 1. januar 2024 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvikene er rettet, eventuelt en detaljert og datert handlingsplan som viser når dette vil bli gjort.

Vi ber om at dere sender svarbrev på e-post til [sfmrpost@statsforvalteren.no](mailto:sfmrpost@statsforvalteren.no) eller på papir til Statsforvalteren i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde, merket med saksnummer. Saksnummeret er 2007/2053.

## 6. Vedtak om gebyr

Statsforvalteren i Møre og Romsdal varslet under inspeksjonen at Ålesund kommune vil bli ilagt et gebyr på kr 37 400 for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer sats 1. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet.

Statsforvalteren i Møre og Romsdal viser ellers til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

### Mulighet for klage

Dere har rett til å klage på valget av gebyrsats innen tre uker etter at dere har mottatt denne rapporten. Klagen skal angi den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og skal sendes til Statsforvalteren.

## 7. Offentlighet

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Møre og Romsdal, jf. offentlighetsloven. I tillegg vil rapporten være tilgjengelig på [norskeutslipp.no](http://norskeutslipp.no).

## 8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- *Lov om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- *Forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften)
- *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall* (avfallsforskriften)
- *Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter* (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til drift av deponi etter forurensningsloven for Ålesund kommune. Gitt av Statsforvalteren i Møre og Romsdal 30.7.2010 med tillatelsesnummer 2010.0095.T.

## 9. Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/informasjonsark som ble delt ut under inspeksjonen:

- Gebyr ved kontroll – informasjon fra Statsforvalteren







## 10. Bilder

Bildene under illustrerer noen av avvikene.

Avvik 5 – deponiet er ikke tilstrekkelig sikret:



Avvannede masser fra sandfang blir tippet i en dam som er delvis dekt med flytende EPS.



Rundballer som inneholder avfall, var skadet og lå lagret på deponiet.



Avrenning til overvannsrøft fra veg som er bygd opp av avfall.

Avvik 6 – Deponiområdet er preget av forsøpling:



Avfall, bl.a. begrodd EPS, ved innløpet til bassenget for sigevann.



Flygeavfall ved søppeldunker som ikke er i bruk til å samle avfall i. Mulig EE-avfall foran dunken med lukket lokk.



Plastavfall i terrenget utenfor det arealet som blir brukt til deponi.